

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, *Stb.* 1933, 598 (Wijziging bepalingen inzake de Rijksverzekeringsbank).

De overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot de volgende opmerkingen.

Algemeen. Vele leden merkten op, dat, hoewel zij gaarne zouden hebben gezien, dat in verband met de gewenste — en voorgenomen — coördinatie, unificatie en codificatie der sociale verzekering een algehele herziening en aanvulling van de Organisatiewet Sociale Verzekering aan de orde zou zijn gesteld, zij er toch begrip voor konden hebben, dat met het oog op de te verwachten spoedige totstandkoming van de algemene ouderdomsverzekering de bij het onderhavige wetsontwerp voorgestelde wijziging beperkt is gebleven tot de Rijksverzekeringsbank. Een vertraging in de uitvoering van de algemene ouderdomsverzekering, in verband met de langere voorbereidingsduur, welke een algehele herziening van de Organisatiewet Sociale Verzekering zou vergen, zou immers, naar het oordeel dezer leden, niet verantwoord zijn.

Niettemin kan huns inziens deze — noodgedwongen partiële — wijziging, als in het wetsontwerp voorgesteld, slechts als een overgangsmaatregel van niet al te lange duur worden gezien.

Behoudens enige verder in dit verslag te maken opmerkingen, konden deze leden zich zeer wel verenigen met de in het wetsontwerp voorgestelde uitvoering van de algemene ouderdomsverzekering, alsmede met de voorgestelde herziening van de bestuursvorm en van de naamgeving der Rijksverzekeringsbank, waardoor tevens de gewenste basisverbreding in de vertegenwoordiging — door Overheid, bedrijfsleven en andere maatschappelijke groeperingen — tot haar recht komt.

Eveneens kon het in het wetsontwerp gedane voorstel om de Sociale Verzekeringsbank te maken tot een zelfstandig rechtspersoonlijkheid bezittend orgaan met een publiekrechtelijk karakter de volledige instemming van deze leden wegdragen, zijnde dit voorstel geheel in de lijn der gedachte: ontwikkeling van de organisatie en uitvoering der sociale verzekering.

Vele andere leden verklaarden eveneens met dit wetsontwerp in te stemmen.

Enige leden meenden dit wetsontwerp te moeten zien in het kader van de reorganisatie van de uitvoeringsorganen van de sociale verzekering. Dit doende, had het hun getroffen, dat de Regering een wijziging in het bestuur van de Rijksverzekeringsbank voorstelt op een ogenblik, dat de reorganisatie van de uitvoeringsapparatuur zich nog niet voltrokken heeft. Het ware naar hun oordeel beter geweest de wijziging in de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank eerst in overweging te nemen als de reorganisatie voltrokken was en het daarvan dus een sluitstuk zou hebben kunnen zijn.

Ware deze weg gevolgd, dan zou de Kamer duidelijk voor ogen hebben gestaan welke verzekeringen of delen daarvan ter uitvoering aan de Rijksverzekeringsbank zouden zijn toevertrouwd.

Vreemd kwam het deze leden voor nu juist het ogenblik van de totstandkoming van de algemene ouderdomsverzekering aan te grijpen om een tripartiet niet ambtelijk bestuur aan het hoofd van de tot Sociale Verzekeringsbank om te dopen Rijksverzekeringsbank te stellen. Juist het algemeen karakter van de ouderdomsverzekering en haar uitvoering door andere organen dan de bedrijfsverenigingen zouden hebben gerechtvaardigd.

digd het bestuur en de organisatie althans voorlopig ambtelijk te houden. Wie een ouderdomspensioen krijgt, heeft — zo het al bestaan heeft — elk verband met zijn vroegere dienstbetrekking verbroken. Voor het overige berust het toezicht op het bestuursbeleid bij de tripartiet samengestelde Sociale Verzekeringsraad.

Deze leden hielden er rekening mede, dat bij de verdere reorganisatie wellicht nog een deel van de uitvoering of wellicht de liquidatie van de huidige Invaliditeitswet of van de ongevallenwetten aan de Sociale Verzekeringsbank zou worden opgedragen, nl. de administratie van de blijvende renten. Deze overweging zou nu juist enig uitstel met het nemen van een beslissing over de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank hebben gerechtvaardigd. Zij wensten verder in dit verslag nog nader op enkele kwesties, hiermede verband houdende, in te gaan.

De leden, hier aan het woord, spraken in dit verband hun teleurstelling uit over de trage gang van zaken met betrekking tot de reorganisatie van de huidige uitvoeringsorganisatie van de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en de Ongevallenwet 1921. Trouwens ook het beraad over de ouderdomsvoorziening in de Sociaal-Economische Raad, hetwelk toch ook op de uitvoeringsorganisatie van invloed was, heeft veel te veel tijd gevorderd. Gevraagd werd, wanneer de reorganisatie van de Invaliditeitswet eindelijk haar beslag zal krijgen.

Sociale Verzekeringsbank. Vele leden merkten met betrekking tot het in artikel I van het wetsontwerp vervatte nieuwe artikel 6 der te wijzigen wet op, dat, terwijl voor de benoeming van de voorzitter der Sociale Verzekeringsbank de Sociale Verzekeringsraad niet gehoord wordt, deze raad wel ingeschakeld wordt bij schorsing en ontslag van de voorzitter der Verzekeringsbank, hetgeen zij een ietwat merkwaardige figuur achtten.

Analoog hieraan is, dat voor de vaststelling van een reglement voor de werkzaamheden van de Verzekeringsbank het in artikel I van het wetsontwerp voorkomende artikel 9 der te wijzigen wet de Sociale Verzekeringsraad niet, maar in het nieuwe artikel 10 voor de vaststelling van de geldelijke vergoeding voor de leden van het bestuur der Verzekeringsbank en voor de inrichting van de verslagen, statistieken en balansen wél ingeschakeld wordt.

Naar het oordeel dezer leden dient de Sociale Verzekeringsraad gehoord te worden voor de benoeming van de voorzitter der Sociale Verzekeringsbank en dient verder het reglement voor de werkzaamheden van het bankbestuur aan de raad om advies te worden voorgelegd. Gaarne zullen zij hieromtrent het standpunt van de bewindsman vernemen.

Enige leden, die eerder in dit verslag bedenkingen tegen het ogenblik, waarop de Minister een wijziging in de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank voorstelt, hadden geuit, waren — nu het huidige voorstel eenmaal voor hen ligt — nochtans wel bereid met enige reserve de samenstelling van het bestuur van de Sociale Verzekeringsbank te aanvaarden. Zij stelden hierbij echter wel de vraag, welke de positie van de voorzitter zal zijn. Wordt, zo vroegen zij, dit een volbetaalde functie of een niet-ambtelijke, die als bijfunctie kan worden vervuld? Gegeven, dat het huidige bestuur directie wordt, vreesden deze leden, dat, indien de voorzitter zich niet van de eerste dag af met de hoofdlijnen van bestuur en administratie bemoeit, de reorganisatie voor een deel schijn zal worden, omdat de ervaring van directie (huidig bestuur) en de afdelingschefs het nieuwe bestuur en diens voorzitter voor de zware taak stelt zich over een en ander — alvorens respectievelijk zelf te beslissen of voorstellen bij zijn bestuur aanhangig te maken — een eigen oordeel te vormen. Ook met de huidige organisatie van de Rijksverzekeringsbank dient hij reeds op de hoogte te zijn. Welke positie, zo werd verder gevraagd, zal de secretaris van het bestuur innemen?

Onbevredigend achtten de aan het woord zijnde leden de voorziening, die met betrekking tot de huidige bestuursleden wordt voorgesteld. Enerzijds moet het voor dezen minder aantrekkelijk zijn van bestuurslid lid van de directie te worden, anderzijds, zo meenden deze leden, zou men verwachten,

dat een nieuw bestuur de vrijheid behoort te hebben een directie te benoemen, welke naar zijn inzicht een in alle opzichten behoorlijke gang van zaken zou waarborgen. Ware deze weg ingeslagen, dan had het nieuwe bestuur uiteraard ook de vrijheid gehad de huidige leden van het bestuur tot directielid te benoemen. In dit geval zouden zij echter uit de vrije wil en op grond van het vertrouwen van het nieuwe bestuur zijn aangewezen.

In dit verband laakten deze leden de recente benoeming van een derde lid van het bestuur (vacature-Jansen). Met de reorganisatie voor ogen had deze derde plaats open behoren te blijven, ten einde het nieuwe bestuur althans één der directieleden zelf te laten aanwijzen.

Op grond van dezelfde overwegingen had het ook aanbeveling verdiend de heer Waslander ten vorigen jare niet tot voorzitter van het bestuur te benoemen, te eer niet, omdat de heer Kuiper deze functie reeds maanden als fungerend voorzitter had uitgeoefend. Behalve het bezwaar, dat door de benoeming van de heer Waslander tot voorzitter van het bestuur werd voortgelopen op het optreden van een nieuw bestuur, achtten deze leden de uiteindelijke benoeming verder ook tegenover de heer Kuiper weinig elegant. Gevraagd werd, waarom de heer Waslander niet dadelijk na het heengaan van mr. Jansen tot voorzitter van het bestuur was benoemd.

De leden, vóór degenen, wier mening hierboven is weergegeven, aan het woord, maakten in verband met de in de vóórlaatste alinea besproken benoeming in een vacature van het bestuur der Rijksverzekeringsbank soortgelijke opmerkingen. Nu eerlang, naar mag worden verwacht, de Sociale Verzekeringsbank op voet van de onderwerpelijke regeling tot stand zal komen, achtten ook de hier aan het woord zijnde leden het minder duidelijk, dat en waarom „bij het scheiden van de markt” nog een definitieve aanvulling plaats heeft gehad in het bestuur van de Rijksverzekeringsbank. Zij zouden een verduidelijkend bescheid ter zake op prijs stellen.

Raden van Arbeid. Vele leden erkenden weliswaar, dat de in het onderhavige wetsontwerp vervatte wijziging van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid onmisbaar is om de tevoren door hen besproken bijzondere omstandigheid, doch zij achtten niettemin een spoedige regeling van de status en positie der Raden van Arbeid eveneens dringend gewenst, met het oog op een voor de goede uitvoering van de ouderdomsverzekering en andere sociale verzekeringen noodzakelijke of gewenste decentralisatie.

Zolang echter, na de aanneming van dit wetsontwerp en het in werking treden van de algemene ouderdomsverzekering, de regeling van de status van de Raden van Arbeid uitblijft, zolang blijft de positie van deze organen een tweeslachtige; een figuur, die zeker ongewenst is en tot moeilijkheden kan leiden.

Door de hier aan het woord zijnde leden werd dan ook de verwachting uitgesproken, dat zo spoedig als mogelijk is de hand zal worden gelegd aan een aanpassing van de Organisatiewet Sociale Verzekering, met de inpassing van de Raden van Arbeid, in de komende nieuwe structuur.

Tegenover deze opmerkingen met betrekking tot de Raden van Arbeid stelden enige leden, dat de Kamer ter zake wel een wens kan uitspreken, doch verder niet veel meer kan doen dan afwachten. Zelfs de Minister, die aan de S.E.R. en aan de Sociale Verzekeringsraad om advies heeft gevraagd, heeft de verdere ontwikkeling nauwelijks in handen.

Voor het overige maakten de hier aan het woord zijnde leden nog de opmerking, dat zij de argumentatie van de Regering ter motivering waarom niet reeds nu de positie van de Raden van Arbeid definitief was geregeld, niet sterk achtten. Ook in dit opzicht wordt huns inziens weer half werk geleverd.

Aldus vastgesteld 12 mei 1956.

CAMMELBEECK
SCHIPPER
VAN LIESHOUT
MOLENAAR.